
SAKSFRAMLEGG

Til:	Møtedato:	Sak:
Fakultetsstyret for Fakultet for biovitenskap, fiskeri og økonomi	9.6.2022	

Tittel

Innstilling til vedtak:

Styret stiller seg bak forslagene i saksfremlegget og gir Dekanen fullmakt til å ferdigstille de separate budsjettinnspillene fra BFE og fartøydriften for 2023.

Bakgrunn:

Fakulteter og enheter er bedt om å komme med innspill til universitetets budsjettfordeling for 2023. Universitetsstyret skal vedta budsjettfordelingen i september.

Saker som foreslås kan være midlertidige eller permanente budsjettøkninger som det ikke er mulig eller rimelig at enheten dekker innenfor egen ramme. Det kan for eksempel være nye studieplasser, nye fag og tiltak eller større investeringer. Det tjener også som en påminnelse om tilsagn og avtaler som er gjort i løpet av budsjettåret, og som må innarbeides i rammen.

Fra BFE vil det bli sendt to separate innspill – ett for BFEs økonomi og ett for universitetets fartøydrift.

I dette saksfremlegget gjøres det rede for de tiltakene som dekanen foreslår å spille inn. Selve innspillene med detaljerte kostnadsrammer vil bli ferdigstilt frem mot fristen, som er 23. juni.

Om universitets økonomiske handlingsrom

Det har tradisjonelt vært vanskelig å få gjennomslag for forslag i generelle innspill som dette. Dessuten har universitetet i løpet av svært kort tid gått fra en situasjon med så høye avsetninger at departementet har vurdert kutt i bevilgningen, til et budsjett for 2022 som er 135 millioner høyere enn årets bevilgning og tidligere års avsetninger.

Mens det inntil nylig bare var to fakulteter ved UiT som hadde negative avsetninger (BFE var ett av disse), har nå de aller fleste enhetene budsjettert med et merforbruk og estimerte negative avsetninger ved årets slutt. Det skal likevel sies at det endelige regnskapsresultatet oftest blir bedre enn budsjettet ved årets begynnelse.

Det bør også nevnes to forhold som gjør at handlingsrommet reelt sett er større enn hva budsjettet tilsier.

1. Universitetet er tildelt en rekke nye studieplasser de senere årene, blant annet for å møte permitteringer og ledighet som følge av pandemien. Av bevilgningen for plassene er 25 % satt av til et fond for finansiering av nye studietilbud.
2. 4,75 % av universitetets bevilgning settes av til fordeling gjennom strategisk fond. Nåværende innretning av fondet har ikke svart fullt ut til målsetningene, og er derfor under revidering. Universitetsledelsen har besluttet at man avventer videre fordeling fra fondet til man har besluttet hvordan ordningen kan innrettes bedre. Fordelingen for 2023 blir trolig gjort i løpet av høsten, og uavhengig av den ordinære budsjettfordelingen.

Administrasjonen foreslår at BFE retter fokus mot to hovedutfordringer for vårt budsjettinnspill 2023:

1. Kompensasjon for bortfall av gaveforsterkningsmidler

Frem til 2020 hadde staten en ordning hvor større donasjoner til universitetene ble forsterket med en tilleggsbevilgning på 25 %, den såkalte gaveforsterkningsordningen. Hensikten var å oppmuntre til økte donasjoner fra næringsliv og private givere. UiT og BFE hadde særlig store bevilgninger gjennom Tromsø forskningsstiftelse. I vilkårene for stiftelsen forutsettes det at innvilgede prosjekter delfinansieres av UiT og av gaveforsterkningsmidlene.

Ordningen ble fjernet på svært kort varsel i statsbudsjettet for 2021. Siden gaveforsterkningsmidlene ble søkt om etterskuddsvis, mistet man finansiering for allerede oppstartede eller endog ferdige prosjekter. BFE alene mistet 23 millioner i gaveforsterkning, som i stedet må dekkes innenfor egen ramme. Sammen med de andre store fakultetene (HSL, NT-fak. og Helsefak.) foreslo vi at universitetet bruker strategisk fond til å kompensere for bortfallet av gaveforsterkningsordningen. Vi har ikke mottatt svar på brevet fra universitetet sentralt.

BFE vil gjenta forslaget og påpeke at det er uheldig at strategisk fond ses uavhengig av den ordinære budsjettfordelingen. Ordningen med strategisk fond ble innført i en tid med romslig økonomi. Den forutsetter stor egeninnsats fra enhetene, noe som ikke er mulig innenfor dagens situasjon. Det er særlig relevant å søke dekning gjennom strategisk fond, da mange av de innvilgede prosjektene som har store økonomiske tap knyttet til bortfall av gaveforsterkninger er gitt til rekruttering av toppforskere og oppbygging av områder av strategisk betydning for universitetet.

2. Studieplasser (basis) på HHT

Ordinære studietilbud finansieres vanligvis gjennom en kombinasjon av en fast studieplassfinansiering (60 %) og resultatfinansiering for avlagte studiepoeng og uteksaminerte kandidater (40 %). Siden Handelshøgskolen ble etablert i 2009 har instituttet i all hovedsak blitt bygd opp gjennom en kombinasjon av resultatmidler og interne omprioriteringer ved BFE. Dette har vært mulig gjennom stordriftsfordeler og effektivisering av driften. HHT har en ratio på 1:32 mellom undervisningsårsverk og studenttall, noe som er unikt både i UiT- og nasjonal sammenheng.

HHT er også det instituttet ved UiT med flest studenter og der det produseres flest studiepoeng pr UFF-stilling. Samtidig har HHT utfordringer med å nå UiT sine målsetninger når det kommer til forskning, forskningsfinansiering og publisering. Alt dette henger åpenbart sammen, og både BFE og HHT ser at det må gjøres noe med ressurstilgangen og/eller fordeling.

Den nye nettbaserte bacheloren i økonomi og administrasjon i Alta, ble startet opp i 2021. Det er svært gode søkertall til utdanningen (461 førsteprioritetssøkere i 2022). Det er gitt en treårig

startfinansiering gjennom strategisk fond. I tillegg ble BFE tildelt 50 nye studieplasser i økonomiske-administrative fag i 2020 (koronatiltak). 30 av plassene ble fordelt til erfaringsbasert master i ledelse (i samarbeid med HSL) og noen uspesifisert til andre fag. Det er naturlig å se de siste plassene i sammenheng med oppbyggingen av det nettbaserte studiet. I statsbudsjettet for 2022 ble det så besluttet at 20 plasser ble inndratt og omdisponert til studieplasser i barnevern. Kuttet får halvårsvirkning fra høsten 2022, noe som utgjør 0,836 mill. Endringer i studieplasser får gradvis større effekt i takt med at nye kull omfattes av endringen. For 2023 vil endringen ha helårseffekt for 2022-kullet og halvårseffekt for kullet som tas opp høsten 2023. Da øker kuttet til 2,508 mill, og vil fortsette å øke påfølgende år inntil alle årskull er tatt opp. Totalt vil da kuttet utgjøre ca 6 mill i 2025, og vil fra og med det året være et varig kutt. Kuttet er særlig uheldig ettersom beslutningen om å opprette studiet var tuftet på delvis studieplassfinansiering. Det er derfor nærliggende å søke om finansiering fra fondet som skal finansiere nye studietilbud.

Vi vil be UiT om å se på den økonomiske situasjonen ved HHT for å sikre at vi kan bygge videre på den ekspansjonen vi har opplevd de siste årene. Dersom HHT ikke får en økt grunnfinansiering, vil fakultetet og instituttet bli nødt til å se på hvilke studier som kan legges ned eller samordnes. Dette vil kunne medføre endringer i campus-strukturen på HHT, studieprogram-tilbud på HHT og/eller interne omprioriteringer mellom institutter på BFE (med påfølgende reduksjoner i studietilbud der).

Studieplasser ved HHT er generelt svært kostnadseffektive. De baserer seg i stor grad på gjenbruk av eksisterende tilbud (men tilpasset en nettbasert undervisningsform) og omdisponering av lærerressurser, og de krever lite infrastruktur. Det er likevel en nedre grense for hvor små ressurser dagens tilbud kan gis innenfor. Dette er første gangen det gis et gradsgivende nettbasert studietilbud. Det er svært viktig å sikre studiekvaliteten fra starten av, og å unngå at tilbudet får et dårlig rykte på grunn av lav kvalitet. Oppfølging og evaluering av så store studentkull krever også ressurser. Med dagens bemanning og økonomi, står vi i fare for å måtte nedskalere et tilbud med et stort potensial.

Finansiering av universitetets fartøydrift

Dette sendes som et eget innspill for å presisere skillet mellom fakultet og fartøydrift.

FF Kronprins Haakon ble tatt i bruk i 2018. UiT ble ikke tildelt noen tilleggsbevilgning for å drifte vår andel av skipstiden. BFE har likevel klart å finansiere store deler av UiTs bruk gjennom utleie, omstrukturering av flåten og av driften, samt at universitetet har slettet et tidligere internt lån på *FF Helmer Hanssen*. Likevel er det en permanent underfinansiering av driften på 7-8 millioner i året, i tillegg til et akkumulert underskudd på 32,6 mill. Svært høye drivstoffpriser vil bidra til å forverre situasjonen de neste årene.

Fakultetet har spilt inn og fått gehør for at finansiering av fartøydriften er et ansvar for universitetet som institusjon, selv om det er BFE som står for driften. Vi vil derfor spille inn et forslag om tilleggsfinansiering av driften i størrelsesorden 7-8 millioner kroner årlig og en sanering av tidligere års underskudd.

Jørgen Berge
dekan

—

jorgen.berge@uit.no

77 64 60 01

Dokumentet er elektronisk godkjent og krever ikke signatur

Christian Hansen
assisterende fakultetsdirektør

—

christian.hansen@uit.no

77 64 69 63